

VÁPNALÓGIN

Strangari eftirlit við vápnnum í Føroyum

Ætlaðu broytingarnar í vápnalógini snúgva seg í stóran mun um økt krøv til tann, ið eigur vápnini

Danjal av Rana

Um uppskotið til dagføring av vápnalógini, ið er sent til hoyringar, kann í stuttum sigast, at talan er um skerping av galdandi lóg á flestu økjum.

– Við hesum lógaruppskotið verður skotið upp, at tað framyvir skal vera eitt krav, at persónar, ið nýta skotvápn, skulu hava eitt vápnaprógv. Somuleiðis verður skotið upp, at tað skal vera møguligt at revsa persónar eftir vápnalógini, um teir hava brúkt vápn, sum eru nevnd í §§ 1 og 2 í lógini á slíkan hátt, at tað greitt má metast sum vandamikið, hóttandi ella ræðandi fyri onnur. Er slíkur tilburður framdur undir ávirkan av rúsdrekka ella rúsevnum, verður mælt til at hetta verður mettt sum herðandi umstøður. Eisini er skotið upp at heimila landsstýrsmanninum í kunngerð at áseta reglur um, at øll vápn skulu hava vápnalás ella goymast í vápnaskápi. Eisini er skotið upp, at øll skotvápn í Føroyum skulu skrásetast.

Hetta er kjarnin í uppskotinum, ið varð sent avvarðandi pørtum til hoyringar 19. januar. Vápn

aprógv, vápnatrygdarskeið, vápnaskáp og –lås eru millum nýggju krøvini, ið sett verða. Hetta er sambært viðmerkingunum fyrstu ferð, at skotið verður upp at seta krøv til fólk, ið eiga og nýta skotvápn.

Framyvir skal ein hvør, ið ynskir at innflyta, útvega sær, hava inni ella ganga við skotvápnnum, fyrst útvega sær eitt vápnaprógv. Fyri at fáa eitt tilíkt, er neyðugt at vera yvir 18 ár og at standa eitt vápnatrygdarskeið. Harumframt er neyðugt at hava eina reina revsi-váttan. Í viðmerkingunum til lógarbroytingina sæst, at ein av ætlanunum við at krevja vápnaprógv er, at tað skal vera gjørligt at nokta einum persóni vápnaprógv. Tað er altso ikki ein og hvør, ið kann fáa eitt tilíkt vápnaprógv.

Umframt hetta, vil lógreglan hava eina nýggja grein setta í lógina, ið gevur teimum víðari heimildir at revsa fólk fyri hóttandi atburð. Seinastu hálva árið hava fleiri tilburðir verið, har fólk hava borið og/ella nýtt vápn. Onkuntíð hevur talan verið um hóttanir, aðrar tíðir eru vápnini nýtt á annan ræðandi hátt fyri fólk umkring. Higartil hevur lógreglan

verið noydd at ákæra fólk eftir revsilógini § 266, og lögfrøðingar meta, at í flestu førum lúka hesar hendingarnar ikki treytirnar, fyri at døma nakran eftir § 266, ið sigur, at hendingin skal skapa álvarsigan ótta fyri egnum ella annara lívi, heilsu ella vælferð.

Tiskil ynskir lógreglan at fáa eina linari grein inn í lógina, ið gevur teimum betri heimild at revsa fólk, ið nýta og handfara vápn á ein hátt, ið greitt má metast sum vandamikil, hóttandi ella ræðandi fyri persónar, ið eru í nánd.

Brot á vápnalóggávuna skal eftir uppskotinum revsast við bót ella fongsul upp í tvey ár, um brotið er framt tilætlað ella av grovum ósketni, undir ávirkan av rúsdrekka ella rúsevnum og um sama brot verður endurtikið. Ásannandi, at nógvir føroyingar liggja inni við vápnnum, ið gerast ólógligt, um lógin verður dagförd, mæla myndugleikarnir eisini til, at persónar, ið eiga ella liggja inni við ólógligum vápnnum skulu fáa loyvi at lata hesi inn til landfútanuttan revsiltøk, um tey verða latin inn innan ávísa tíð.

VÁPNA-LÓGIN FYRI SKOTUM

Landsstýrið hevur sent eitt uppskot til dagføring av vápnalógini til hoyringar, men fleiri partar eru sera misnøgdir við útspælið frá Landsstýrinum

Danjal av Rana

Veidufelag Føroya er eitt av feløgnum, ið ikki er bergtikið at broytingaruppskotinum frá landsstýrinum.

– Vit mugu tíverri ásanna, at lógaruppskotið, ið er blivið fyrilagt okkum tann 19. januar, stórt sæð er ógvuliga líkt tí, ið Kári P. Højgaard, táverandi landsstýrismaður í innlendismálum, legði fram á sumri 2013, stendur at lesa í hoyringssvarinum frá Veidufelagnum

Veidufelagið førir fram, at eins og uppskotið frá Kára P. Højgaard í 2013, so røkkur hetta uppskotið heldur ikki endamálinum, sum er at høvuðsendurskoða og nútímansgera verandi vápnalóg.

Veidufelag Føroya tykist bera ótta fyri, at lógararbeiði fær ov stutt skotbrá, og verður av handahógvi merkt, nú tað eftir øllum at døma verður skundað íggjøgnum.

– Vit sita aftur nú við einum lógaruppskoti í hondini, ið, eftir okkara tykki, einamest hevur sum endamál at fáa eina vápnalóg avgreidda sum skjótast, uttan at lógin kemur at gera tað nyttu í samfelagnum, ið hon er ætlað til, skrivur Veidufelag Føroya í sínum hoyringssvari.

Fútin er inni á somu tank-

um í sínum hoyrinssvari, tá hann endar sítt svar við eini áheitan um, at lógin, øll sum hon er, fær eina gjøllari gjøgnumgongd og verður dagförd so at hon samsvarar við galdandi danska lóg.

Føroyska lóg til føroysk viðurskifti

– Vit eru als ikki nøgd við tilgongdina til útspælið, sigur Michael Dalbø, formaður í Veidufelag Føroya.

Hann greiðir frá, a veidufelag Føroya hevur havt tríggar fundir við landsstýrið um hetta málið, men nú, tá eitt uppskot fyriliggur, er tað meinlíkt tí fyrsta uppskotinum, tey vóru á fundi við landsstýrið um, tá Kári P. Højgaard sum innlendismálaráðharri arbeiddi við at broyta lógina.

– Vit bera ótta fyri, at hesar broytingarnar fara einans at gera verandi lóggávu til eitt misfostur, og tí heita vit enn einferð á landsstýrið, um at seta ein arbeidsbólkl at gera eina heildarendurskoðan av verandi lóg.

Michael Dalbø skilir ikki, hvat hevur so stóran hast.

– Gaman í er verandi lóg gomul og ótíðarhóskandi, men hví hevur tað bráðliga slíkan skund at fáa lógina dagfórda? Í Veidufelag Føroya meta vit tað vera nógv týðningarmiklari at fáa eina

góða lóg, tilevnað føroysk viðurskifti, sigur Michael Dalbø.

Veidufelag Føroya heldur tað vera týðningarmikið, at vit fáa eina tryggja almenna vápnalóg at byggja víðari á, sum so kann tillagast ymiskur seráhugamálini innan føroyska vápnanýtslu. Tí heitir Veidufelagið á landsstýrið, um at seta ein arbeidsbólkl á stovn, mannaðum av avvarðandi pørtum.

– Vit mugu leggja eina grund fyrst, og so kunnu vit byggja oman á hana við lógum, ið taka atlit at ymiskum seráhugamálum, men nú er vandi fyri, at ein óhóskandi lóg verður trýst niður yvir okkum, sigur Michael Dalbø.

– Vit í VFF vilja enn einferð heita á Føroya lógmann, um at taka ráð okkara um ein skipaðan og skikkaðan arbeidsbólkl til sín, so at komandi lógarsmið hevur eitt so breitt og berandi grundarlag sum gjørligt; eitt grundarlag, sum eftir okkara tykki einans fæst, við at tey, ið lógin kemur at umfata, sleppa at vera við í tí grundleggjandi arbeiðinum, og ikki bert koma inn gjøgnum síðudyrnar sum hoyringpartur, skrivur Veidufelag Føroya í sínum hoyringssvari.

Michael Dalbø greiðir frá,